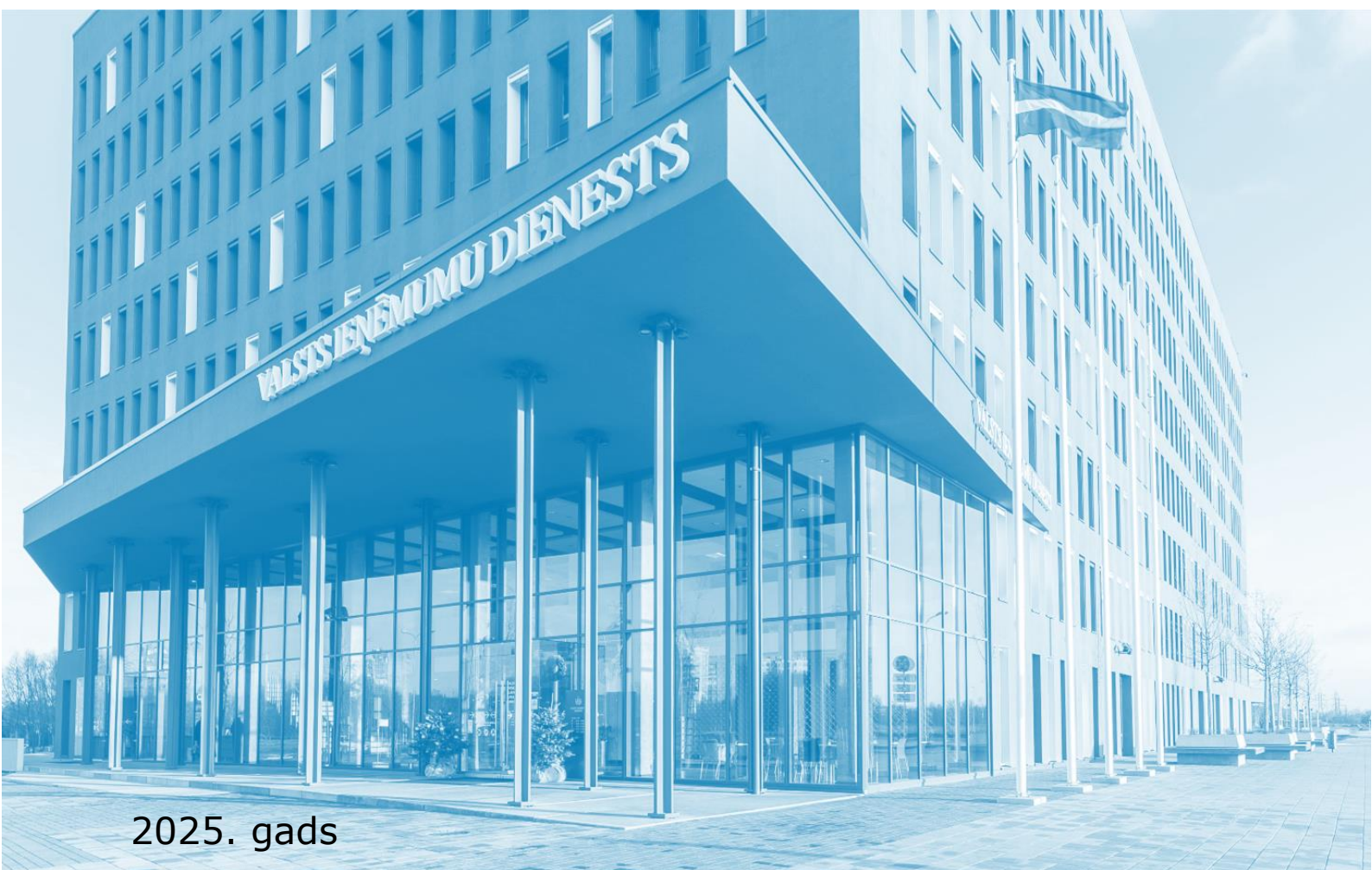

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

PENSIONĀRU NEAPLIEKAMĀIS MINIMUMS

2025. gads

Saturs

1. Vispārīgā informācija	3
2. Dalītais pensionāra neapliekamais minimums.....	4
3. Algas nodokļa grāmatijas iesniegšana EDS dalītā pensionāra neapliekamā minimuma piemērošanai.....	5
4. Izvēle nedalīt neapliekamo minimumu	7
4. Saistošie normatīvie akti.....	9

1. Vispārīgā informācija

Metodiskais materiāls sniedz palīdzību pensionāru neapliekamā minimuma piemērošanā.

Pirms aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākumiem piemēro neapliekamo minimumu.

Personai, kurai izmaksā pensiju, piemēro pensionāra neapliekamo minimumu. Pensionāra neapliekamais minimums 2025. gadā ir 12 000 eiro (jeb 1000 eiro mēnesī).

Pensionāra neapliekamo minimumu piemēro:

- vecuma pensijām;
- invaliditātes pensijām;
- izdienas pensijām;
- speciālajām valsts pensijām atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem;
- vecuma pensijām, kuras piešķirtas atbilstoši ārvalsts normatīvajiem aktiem, ja ir sasniegts pensijas vecums Latvijā;
- mūža pensijām atbilstoši apdrošināšanas līgumam (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši Valsts fondēto pensiju likumam) iesniedzot gada ienākumu deklarāciju;
- apgādnieka zaudējuma pensijām.

Vispārīgā gadījumā neapliekamo minimumu aprēķina un piemēro Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) vai izdienas pensijas izmaksātājs (Aizsardzības ministrija, Iekšlietu ministrija, Satversmes aizsardzības birojs, Militārās izlūkošanas un drošības dienests, Valsts ieņēmumu dienests (VID)).

Lai strādājošiem pensionāriem (kam pensijas apmērs nesasniedz neapliekamā minimuma apjomu 1000 eiro) būtu iespēja gada laikā izmantot neapliekamo minimumu lielākā apmērā, ir iespējams pensionāra neapliekamo minimumu piemērot **dalīti – 500 eiro pensijai un 500 eiro algai**.

Strādājošie pensionāri var izvēlēties **divas iespējas**.

1. Iesniegt algas nodokļa grāmatiņu savam darba devējam.

Šajā gadījumā pensionāra neapliekamais minimums tiks piemērots dalīti – uz pusēm: darba devējs neieturēs nodokli no 500 eiro, un arī pensijas izmaksātājs neieturēs nodokli no 500 eiro.

2. Algas nodokļa grāmatiņu darba devējam var neiesniegt vai, ja grāmatiņa jau ir iesniegta darba devējam, to izņemt.

Šajā gadījumā algas nodokļa grāmatiņa automātiski tiek iesniegta pensijas izmaksātājam, un pensijas izmaksātājs neieturēs nodokli tai pensijas daļai, kas ir līdz 1000 eiro. Savukārt darba devējs ieturēs nodokli no algas, sākot no pirmā eiro.

Atgūt pārmaksāto nodokli par neizmantoto neapliekamo minimumu varēs nākamajā gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

2. Dalītais pensionāra neapliekamais minimums

Ja pensija ir mazāka par 1000 eiro un vienlaikus ir algots darbs (vienā vai vairākās darbavietās), pensionārs var izvēlēties pensionāra neapliekamo minimumu (1000eiro) sadalīt uz pusēm – 500 eiro piemērot pensijai un 500 eiro – algai.

Lai paziņotu par savu izvēli sadalīt neapliekamo minimumu, pensionāram algas nodokļa grāmatiņa ir jāiesniedz darba devējam.

1. piemērs

Par janvāri aprēķināta pensija – 720 eiro, alga – 800 eiro. Algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta darba devējam.

Aprēķinot pensijas ienākumu, pensijas izmaksātājs piemēro neapliekamo minimumu 500 eiro un darba devējs, aprēķinot algu, piemēro neapliekamo minimumu 500 eiro.

Nodokļa pārmaksa no neizmantotā neapliekamā minimuma neveidojas.

Lai dalīto pensionāra neapliekamo minimumu sāktu piemērot ar nākamā mēneša 1. datumu, algas nodokļa grāmatiņu darbavietā iesniedz līdz kārtējā mēneša 15. datumam (ieskaitot).

Ja algas nodokļa grāmatiņa darbavietā iesniegta pēc 15. datuma, dalīto pensionāra neapliekamo minimumu sāk piemērot ar aiznākamā mēneša 1. datumu.

2. piemērs

Mārtiņam ir piešķirta vecuma pensija 600 eiro, un viņš saņem arī algu – 900 eiro. Mārtiņš iesniedz algas nodokļa grāmatiņu darba devējam 16. decembrī.

Par janvāri Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra piemēros pilnu neapliekamo minimumu pensijai (1000 eiro), izmaksājot pensiju 600 eiro. Savukārt no algas darba devējs ieturēs iedzīvotāju ienākuma nodokli, sākot no pirmā eiro. Tā kā veidojas neizmantotais neapliekamais minimums, tad 2026. gadā pēc gada ienākumu deklarācijas par 2025. gadu iesniegšanas VID Mārtiņam atmaksās iedzīvotāju ienākuma nodokli 25,5 % no janvārī neizmantotā neapliekamā minimuma 400 eiro (1000 – 600).

Tā kā Mārtiņa algas nodokļa grāmatiņa iesniegta darba devējam 16. decembrī, no 1. februāra neapliekamais minimums automātiski tiek sadalīts – 500 eiro piemēro pensijai un 500 eiro darba algai. Tādā veidā Mārtiņam no februāra tiks piemērots pilns neapliekamais ienākums un nodokļa pārmaksa neveidosies.

3. Algas nodokļa grāmatiņas iesniegšana EDS dalītā pensionāra neapliekamā minimuma piemērošanai

Lai paziņotu par savu izvēli sadalīt neapliekamo minimumu, algas nodokļa grāmatiņa ir jāiesniedz darba devējam.

Veikt izmaiņas algas nodokļa grāmatiņā ir iespējams elektroniski Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā ([EDS](#)).

Pieslēgties EDS var, izmantojot:

- 1) VID piešķirto **lietotājvārdu un paroli**;
- 2) **izmantojot** vairāku Latvijas kredītiestāžu internetbanku autentifikācijas līdzekļus;
- 3) elektroniskās autentifikācijas **rīku "Smart-ID"**;
- 4) **eParakstu** (eID karti un eParaksta karti, *eParaksts mobile*).

Elektroniskās deklarēšanas sistēma

Pieslēgties ar

Internetbanku autentifikāciju
EDS lietotājvārdu un paroli

Algas nodokļa grāmatiņa atrodas galvenajā EDS lapā (darba virsma).

DARBA VIRSMA

NODOKĻU MAKSĀTĀJS

LIETOTĀJS

VID, izvēloties jautājuma kategoriju "Salīdzināšanā konstatēta pārmaksa (prasība)". Savukārt jautājumiem par parādu izvēlieties kategoriju "Salīdzināšanā konstatēts parāds (saistība)".
Ja pārskata dati ir saprotami, sazināties ar VID nav nepieciešams.

Kods telefoniskai identificēšanai
Skatīt

Algas nodokļa grāmatiņa
Lai saņemtu nodokļu atvieglojumus, norādiet galveno ienākuma gūšanas vietu un reģistrējiet apgādājamos.
Atvērt

Gada ienākumu deklarācija
Atvērt
Attaisnoto izdevumu dokumenti

Sagatavot dokumentu
No veidlapas
No faila

Maksājumi
Maksājumi. Nodokļi. Saistības. Vēsture. Nomaksas stāvoklis un grafiki.
Atvērt

Importa muitas deklarācijas pasta sūtījumiem
Par pasta sūtījumiem no valstīm ārpus Eiropas Savienības
Atvērt

Lai neapliekamo minimumu piemērotu dalīti, algas nodokļa grāmatiņas sadaļā "Ienākuma gūšanas vieta, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa" ir jāizvēlas darba devējs.

Pieņemto un noraidīto iesniegumu sarakstu [skatīt šeit](#)

Ienākuma gūšanas vietas

[Apgādības](#)

☒ Rādīt aktuālos datus ☐ Rādīt visus datus

Saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju Jums nav norādīta galvenā ienākuma gūšanas vieta

Iesniegt grāmatiņu

Izvēlas "Iesniegt grāmatiņu" un no piedāvātā saraksta atlasa ienākuma izmaksātāju, kuram iesniegt algas nodokļa grāmatiņu.

Norādīt galveno ienākuma gūšanas vietu

VID rīcībā esoša informācija par Jūsu ienākumu gūšanas vietām

Izvēlēties

900000

nosaukums

Iesniegt algas nodokļa grāmatiņu ienākuma gūšanas vietā, par kuru VID rīcībā nav informācijas

Reģistrācijas numurs vai nosaukums

ievadīt vismaz 5 simbolus

Meklēt

Atcelt

Papildu atvieglojumus, ja tie ir atzīmēti, piemēros darba devējs.
Ja papildu atvieglojumi nav atzīmēti, darba devējs tos nepiemēros un pensionārs pārmaksu varēs atgūt, nākamajā gadā iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Ja papildu atvieglojumi nav atzīmēti, darba devējs, aprēķinot iedzīvotāju ienākuma nodokli, tos nepiemēros. Šajos gadījumos iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksu varēs atgūt nākamajā gadā, iesniedzot Gada ienākumu deklarāciju. Lai mainītu atvieglojumus, lūdzu spiest pogu "Labot".

- ☐ Invaliditāte
- ☐ Politiski represētās personas statuss
- ☐ Nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statuss

Labot

Mainīt algas nodokļa grāmatiņas atrašanās vietu no pensijas izmaksātāja uz darba devēju var sadaļā "Ienākuma gūšanas vieta, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa". Vispirms izņem grāmatiņu, norādot beigu datumu. Ja aktuālajai grāmatiņai ir uzstādīts beigu datums, tiek piedāvāta poga "Iesniegt grāmatiņu citā vietā". Sekojoši nepieciešams aizpildīt formu **"Norādīt galveno ienākuma gūšanas vietu"**, izvēloties ienākumu izmaksātāju.

Ienākuma gūšanas vieta, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa ⓘ

Nosaukums	"VSAA (BUDŽETA MAKSĀJUMI)"
Reģistrācijas numurs	90001024113
Periods	01.01.2025 - 14.04.2025

Ja Jūsu algas grāmatiņa ir iesniegta pensijas izmaksātājam - "VSAA (BUDŽETA MAKSĀJUMI)", izņemot jeb labojot algas nodokļa grāmatiņā perioda beigu datumu, pensijas izmaksātājs Jums nevarēs piemērot pilnu pensionāra neapliekamo minimumu un papildu atvieglojumus, ja tādi ir.

Izņemt grāmatiņu

Iesniegt grāmatiņu citā vietā

Ja sadaļā "Ienākuma gūšanas vieta" **jau ir izvēlēts darba devējs**, tad papildus nekas nav jādara.

Veikt izmaiņas algas nodokļa grāmatiņā var arī klātienē jebkurā klientu apkalpošanas centrā vai nosūtīt informāciju VID pa pastu. Iesniegumā norāda darba devēja nosaukumu, reģistrācijas numuru un informāciju par papildu atvieglojumu piemērošanu.

4. Izvēle nedalīt neapliekamo minimumu

Ja vēlas, lai neapliekamo minimumu piemērotu tikai pensijas ienākumam, bet algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta darba devējam, sadaļā "Ienākuma gūšanas vieta, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa" ir jāizvēlas "Izņemt grāmatiņu".

Nākamajā dienā algas nodokļa grāmatiņa tiks automātiski iesniegta pensijas izmaksātājam.

Ja iesniegums par algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanu pensijas izmaksātājam iesniegts līdz mēneša 15.datumam, pilnu neapliekamo minimumu pensijas izmaksātājs

piemēros ar nākamā mēneša 1.datumu. Savukārt, ja iesniegums iesniegts pēc mēneša 15.datuma, pilnu neapliekamo minimumu pensijas izmaksātājs piemēros ar aiznākamā mēneša 1.datumu.

3. piemērs

Par janvāri aprēķināta pensija – 1200 eiro, alga – 300 eiro.

Algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta darba devējam, janvārī tiek piemērots dalītais neapliekamais minimums – 500 eiro piemēro darba devējs un 500 eiro pensijas izmaksātājs.

Lai neveidotos nodokļa pārmaxsa un izmantotu neapliekamo minimumu pilnā apmērā, 14. janvārī pensionārs izņem algas nodokļa grāmatiņu no galvenās ienākuma gūšanas vietas un algas nodokļa grāmatiņa tiek automātiski iesniegta pensijas izmaksātājam.

Sākot ar 1. februāri, pilnu neapliekamo minimumu piemēro pensijas izmaksātājs.

Nodokļa pārmaxsu no neizmantotā neapliekamā minimuma par janvāri var saņemt, nākamajā gadā iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Ja nav nepieciešams dalīt neapliekamo minimumu un algas nodokļa grāmatiņā kā galvenā ienākuma gūšanas vieta ir norādīta Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, nekādas papildu darbības nav jāveic. Tādā gadījumā pilnu pensionāra neapliekamo minimumu un papildu atvieglojumus piemēros Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

4. piemērs

Par janvāri aprēķināta pensija – 1200 eiro, alga – 900 eiro.

Algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta darba devējam, pilnu neapliekamo minimumu piemēro pensijas izmaksātājs.

Nodokļa pārmaxsa no neizmantotā neapliekamā minimuma neveidojas.

4. Saistošie normatīvie akti

[Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#).

[Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"](#).

[Likums "Par valsts pensijām"](#).

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 28.12.2024.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 15.04.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt
Valsts ieņēmumu dienesta [elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"